

Esbjerg
Kommune

‘Vild med vilje’: Friheden har forandret den traditionelle skoledag

Selv om Esbjerg Kommunes skoler har grebet mulighederne i frihedsforsøget vidt forskelligt an, er der alligevel en række fællestræk, som har vist sig at give mening, når bare de passer til den lokale skole.

‘Vild med vilje’ kan man kalde den tilgang, som Esbjerg Kommune har haft til velfærdsaftalen, der igennem mere end tre og et halvt skoleår har sat kommunens 25 folkeskoler fri for stort set al statslig og kommunal regulering.

Selv om skolerne helt i frihedens ånd har arbejdet vidt forskelligt med de nye muligheder, samler forandringerne sig alligevel i en række overordnede temaer.

Bliv klogere på konkrete eksempler herunder.

Flere timer med to voksne styrker faglighed og trivsel

Alle Esbjerg Kommunes skoler valgte fra starten af velfærdsaftaleforsøget at forkorte skoledagen og i stedet konvertere de ekstra ressourcer til flere timer med to voksne. Det har åbnet nye døre for elevernes faglige udvikling og trivsel.

Det gælder fx på Bakkeskolen i Esbjerg, hvor eleverne i 9. klasse mindst en gang om måneden hver især mødes med deres klasselærer til en fortrolig snak om, hvordan det hele går. Imens har den anden lærer det faglige ansvar og står for undervisningen. På den måde mister eleverne ikke læring, og formålet med samtalerne er, at de voksne altid har en god fornemmelse af, hvad der rører sig, så de kan være på forkant med elevernes faglige og personlige udvikling. Det styrker en tæt relation mellem læreren og den enkelte elev, hvilket opleves at have stor betydning for elevens læring og skoleglæde.

“Elevsamtalerne er med til at skubbe til mig, så jeg ikke står stille. Jeg ved, hvad jeg skal forbedre, og hvordan jeg skal arbejde med det. Læreren har mere tid til at snakke med os, uden at hele klassen skal høre det,” fortæller Selma fra 9.A.

[Læs mere om Bakkeskolens erfaringer med tolærertimer her \(skoler.esbjerg.dk\).](https://skoler.esbjerg.dk)

Mere plads til valgfag i skemaet

Flere skoler i Esbjerg Kommune har brugt friheden til at give valgfagene mere plads i skoleskemaet, fordi det opleves at styrke elevernes motivation og trivsel at få lov at arbejde med noget, de selv har valgt.

Sådan er det på Vittenbergskolen i Ribe, hvor alle elever i 5.-9. klasse har fire timer om ugen med valgfag. Skolen har nemlig lavet den understøttende undervisning om til valgfag, og med to gange to timer om ugen fylder valgfagene faktisk dobbelt så meget som normalt. Vittenbergskolen har endda udviklet og fået godkendt et nyt valgfag, der hedder Idræt & Partnerskab og i samarbejde med de lokale idrætsforeninger sætter fokus på mere bevægelse, som eleverne har efterspurgt.

“Der er selvfølgelig nogle emner, som vi skal igennem, når det er et prøvfag, men derudover har eleverne stor indflydelse på, hvad vi laver. Vi oplever stor opbakning og fleksibilitet fra foreningslivet, som også ser faget som en gevinst, fordi de får introduceret netop deres sportsgren for eleverne. Måske giver det dem mod på selv at blive aktive eller give en hånd med som trænere,” forklarer lærer Lars Kviesgaard.

[Læs mere om Vittenbergskolens arbejde med valgfag her \(skoler.esbjerg.dk\).](https://skoler.esbjerg.dk)

Fag blev fusioneret til en skolebod

Frihedsforsøget har været en god anledning for skolerne til at nytænke både fag og skema, og det har mange steder ført nye fag og mere tværfaglig undervisning med sig.

På Bryndum Skole stod en skolebod højt på elevernes ønskeliste, men skolen havde ikke ressourcer til at drive en bod. Det blev dog alligevel en realitet som en del af frihedsforsøget, hvor skolen besluttede at fusionere en række fag og lade eleverne drive en skolebod på lige fod med musik og håndværk og design.

I praksis er faget tilrettelagt sådan, at eleverne i otte uger arbejder med dansk, matematik, samfundsfag og madkundskab, inden de i de næste otte uger laver mad og holder boden åben. I den samlede periode kommer eleverne omkring markedsføring, udregning af priser, overvejelser om udbud og efterspørgsel, logistik og kundeservice.

“Skoleboden er et undervisningsprojekt og ikke en forretning for skolen, så læringen i projektet er det vigtige. Eleverne får lov at prøve deres ideer af og gøre sig erfaringer med, hvad der kan lade sig gøre i virkeligheden,” lyder det fra Bryndum Skole.

[Læs mere om Bryndum Skoles fusion af fag her \(skoler.esbjerg.dk\).](http://skoler.esbjerg.dk)

Alle er gode til noget

Med frihedsforsøget har folkeskolerne fået en langt større fleksibilitet i måden, de sætter skoledagen sammen, og det åbner nye døre for de elever, der kan have svært ved at passe ind i den traditionelle skoledag.

På Vejrup Skole betyder det, at en del af eleverne hver uge kan få et afbræk fra den boglige undervisning og i stedet være med i det praktiske bånd, der er lagt ind over skoleskemaet. Her er tilgangen nemlig, at alle er gode til noget, og man kan lære på mange måder. Det giver et stærkt sammenhold, og alle får øjnene op for de særlige styrker og talenter, børnene hver især har. Nye relationer opstår på kryds og tværs, og eleverne vokser med de succeser, de får, når kammeraterne oplever det, de er gode til. Det betyder, at eleverne får positive skole- og læringsoplevelser, hvis formål er at også at løfte dem i de boglige fag. Så vidt muligt integreres den faglige læring fra matematik, dansk osv. i den praktiske undervisning, så eleverne får en anvendelsesorienteret dimension.

“Jeg er lidt ordblind, så jeg kan godt lide at lave noget her i værkstedet, hvor jeg kan være kreativ og bruge mine hænder. Jeg har også lavet rundboldbat til alle klasserne, og de kan godt skyde langt, for jeg skød selv hen over alle på banen,” fortæller Emil fra 5. klasse.

[Læs mere om Vejrup Skoles erfaringer her \(skoler.esbjerg.dk\).](http://skoler.esbjerg.dk)